

P R E D U C E
M E D I T A T I O N E S . E V A N G E L I C E
D O M I N I C Æ 18.
P O S T T R I N I T A T I S.

Additis S. Patrum dictis, Quæstio-
numq; aliquot decisione, ad uberiorem textūs, cum o-
pus est explicationem, & Heterodoxorum refutationem,

Q U A M

In Regia Aboënsi Academia,

P R E S I D E

D N . Æ S C H I L L O P E T R Æ O ,
S. S. Theol. Doct. Profess. & Civitatis ejusdem Pastore;

Examini subjicit, in Auditorio Majori, hortis solitis

Ad diem Februarij Anni 1653.

S I M O N L A U R E N T I I R y m i t o ë n s s Finno.

Chrysostomus Homil: 71.

*Quando non malitia tantum, sed ignorantia impulsu tentant Pharisei, universa docendo
aperire solet Christus: Quando autem perversitate tantum commoti, aggredie-
untur, tum ne ad interrogata quidem responderet.*

Gregorius lib. 3. cap. 1. exposit in 1. lib. Reg.

*Tres gradus dilectionis ipsa veritate docente didicimus. Diliges Dominum Deum tuum,
ex toto corde tuo, ex tota anima tua, ex rotta virtute tua, Sed quid in corde
accipimus, nisi consilium, quid altera in mente nisi voluntarem, quid vero in
virtute nisi amoris affectio designatur.*

A B O K.

Excuse apud Petrum Wald/ Acad. Typog. 1652.

81 Reverendis, Consultissimis atq; Venerandis

V I R I S.

DN. JACOB O PETRI STOCKholmensi, Pastori Naguënsium vigilansissimo, Mecenati & Favitori summa animi reverentia iugiter devenerando.

DN. HENRICO NICOLAI Kolchoi Pastori Rymmitoënsium fidelissimo Fautori & benefactori certissimo.

DN. HENRICO Bertram, Illust: Comit: Württemberg Magistro equorum solerissimo, Benefactori & Fautori eternum colendo.

DN. PETRO Tesseli/ Comitus Neoborgensis Archipraefecto, bene merito Mecenati & Fautori multis nominibus compellando.

DN. PAULO THOMÆ Wairainen, Coministro in Ecclesia Lundoënsi perfideli, Nutritio propensissimo, Fautori quavis pietate colendo; honorando.

DN. LAURENTIO J. Liliewaan, Ecclesiae Naguënsium Ministro per vigili, Fautori suspiciendo.

Hocce meum placido, Patres o' cernite vuln.
Ingenij specimen; Præsidis arte nitens.
Olim dum fuerit, proprius mihi cultus agellus;
Ecce dabo fructus, si modò fata sinant.
Interea Dominum, prece supplex usq; fatigo;
Vos maneat Pyly, Nestoris atq; dies.

V. R. D. offic. colens

SIMON L. Rymmitoënsis
Respondens.

MEDITATIO TEXTUS.
DOMINICÆ XVIII. POST
TRINITATIS.

In sanctis & summis laudandis TRINITATIS, PATRIS,
FILII & SPIRITUS Sancti nomine.

Postra verò exsurgens retribuet ipsis, retributio-
nem inquam ipsorum retribuet in caput ipsorum.
Veruntamen resipiscientibus conversionem dedit, ES
revocari eos qui tolerantiam cohortatur. **Syrac:**
17. v. 19. 20. Quibus verbis supremo loquitur de justi-
tia Dei juxta quam vult retribuere cuiq; super caput ejus,
secundum opera & merita; Hoc Dei justitia requirit,
nec est ulla apud eum injustitia. Rectè ergò & verè doc-
etur, **L**Eum esse justum. Sed terribilis est hæc doctrina;
Quotus n. quisq; est, ex toto genere humano (si unicum
hominem Christum vlt. Salvatorem nostrum excipias)
qui se merito jactitare potest, de bonis suis operibus de-
suis meritis & dignitate. Omnes cogimur dieere, im-
mundi sumus; Peccavimus cum patribus nostris; O-
mnis nostra justitia est instar panni maculati. **Esa.** 64.
Syrach. 18. v. 6. 7. Itaq; nihil nisi ira divina, tempora-
les calamitates, & æterna poena nos manet, si secundum
merita nobis retribuat. Docet etiam Syrach his
verbis, quod Deus poenitentes peccatores in gratiam re-
cipiat; qua doctrina, doctrina est verè Evangelica.

Ideoq; nobis utraq; doctrina proponitur in Ecclesia, legis; quæ terret & mortificat. & Evangelij, quæ consolatur & vivit. Utramq; doctrinam complectitur hodiernum Evangelium.

ORamus igitur DEUM, ut hodiernum Evangelium ita meditari queamus, ut cedat in nominis Divini gloriam, nobis in augmentum & incrementum doctrina, & bonorum operum, in spem & fiduciam, & tandem in eternam beatitudinem. Dicamus igitur, Pater noster &c.

EVANGEL. Matth. 22.

PHARISEI autem cum audissent, quod obturasset os Sadduceis convenerunt in unum. Tunc interrogavit, cum quidam Legisperitus, tentans eum, & dicens; Magister, quod est praeceptum magnum in lege? IESUS autem dixit ei, Diliges Dominum DEUM tuum, ex toto corde tuo, ex tota anima tua, & ex tota mente tua. Istud est primum & magnum praeceptum in lege. Secundum autem simile est huic, diliges proximum tuum sicut te ipsum. Ab ipsis duabus praeceptis, tota lex & Prophetæ pendent; Congregatis autem Phariseis, interrogavit eos IESUS dicens; Quid vobis videtur de Christo? Cujus filius est? Dicunt ei Davidis. Dicit eis, quomodo ergo David per Spiritum vocat eum Dominum; dicens, Dixit Dominus Dominus meo, sedecim annos meis donec ponam inimicos tuos in scabellum pedum tuorum. Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo est filius ejus?

*eius? Et nemo poterat ei respondere quicquam...
Neque auctor fuit quicquam ab illo die amplius illum interrogare.*

Refert Evangelista S. Matthæus Phariseos audi-
tione, quomodo disputatio Sadduceorum cum Chri-
sto de resurrectione mortuorum quam illi negabant,
cesserit; Quod Christus solide eos refutaverit, & ad si-
lentium redegerit, quod Phariseos male habet, ideoq;
jam congregantur.. Et unus ex eis legisperitus tentat
eum, dicendo: Magister, quoniam est magnum manu
datum in lege? Huic respondet Christus: Diliges Do-
minum Deum tuum, &c. Phariseis ita congregatis,
Quæstionem movet Christus de sua Persona, querendo
ab illis, cuius filius sit Christus? Illis respondentibus Da-
vidis; Vicissim querit Christus quare David vocet eum
Dominum in spiritu, dicens. Dixit Dominus Dominu
meo &c. Quia, inquit Christus, David appellat illum
suum Dominum, quomodo ergo filius ejus est? Atq; ita
etiam eis os obstruitur, Ut ne verbum quidem possint
respondere, nec ausi sint postea cum amplius interro-
gare. Admonemur utriusq; Tabula Decalogi. Co-
firmatur fidei nostræ de Christi diuinitate.

P A R T E S.

I. *De quæstione Legisperiti & Christi ad illam
responsum.*

II. *De Christi quæstione, & Phariseorum ad
illam responsum.*

Atq; hæ sunt istæ partes, quas hac vice breviter & sim-
pliè ter tractare constituimus: Omnipotens & aeternus
Deus, Pater noster caelstis dilectissimus, nobis omnibus benedi-
cis cunctaq; utiliter & fructuose cedens faciat.

P A R S P R I M A.

In qua meditamur:

I. Causam propositæ à legisge,

rito de maximo mādato quæstionis; Hanc indicat S Matth. dicens: Cum audissent Pharisei quod obtusari et os Sadducæis, congregantur & unus ex eis legi scriptus tentans eum, dicit; Magister, quod est primum Præceptum in lege? Sadducæi ut refert Evangelista in præcedentibus in hoc capite; congregati erant ad dilapsum taudum cum Christo de magno ito Articulo, mortuorum resurrectione, quam illi prorsus negabant & pro impossibili habebant. Cujus etiam exemplum propounderunt, dicentes: Mulierem qandam nubuisse septem fratribus, uni post alterum, cuius ergò erit in extremo die, quis ergò erit tumultus, inter resuscitatos, siquidem viri volunt repetere suas uxores; Ergò rectius statuitur, quod mortui non resurgent. Hos Christus refutat dicens: Vos erratis nescientes Scripturas, & virtutem Dei. In resurrectione neq; viri ducunt uxores, neq; mulieres nubunt, sed sunt sicut Angeli Dei in cœlo. Nonne legistis, de mortuorū resurrectione; Quod vobis dictum est à Deo, ubi dicit: Ego sum D E U S Abrahami, D E U S Isaaci, D E U S Jacobi, non est itaq; Deus, Deus mortuorum sed vivorum. Huic responsioni Sadducæi quod contradicerent, non habebant; Ita ut populus qui aderat, Christi doctrinam sum, moperè admiraretur. Hanc gloriam Christo invidebant Pharisei, interim non a grē ferentes quod solidē essent refutati Sadducæi. Siquidem Pharisei defensabant Articulum de resurrectione mortuorum.

L. C. 1. Apparet ex disputatione Sadducearum cum Christo quam horrendum isti sovabant erroris temeritatem, negando mortuos resurgentes; Quia fide substat omnia; vera religio & pietas tollitur, & omnis consolatio afflictis adimitur... Si enim non est resurrectione mortuorum, tunc homo est miserrimus omnium creaturarum ut inquit Paulus 1. Cor. 15. Orandum igitur est Deum, ut concedat nobis verbum suum, & syncerum ejus intelleximus, & ut possimus captivare illum sub oblatione iuniorum fidei, habebant Sadducei Scripturam oracula, sed non intellexerunt ea, plus ducebantur propria ratione carnis & sanguinis, quam verbo Dei, ignorabant virtutem Domini in exercitando mortuis, hinc illa colloquia prava, Edamus & exhibamus, cras enim moriemur; Talia colloquia taxat Paulus dicens: Colloquia prava contrumpunt mores hominum. 1. Cor. 15.

L. C. 2. Patet etiam quam indefessus sic hostis Christi diabolus, dum haec non successit, alia aggressitur via, dum nihil potest efficere per Sadduceos contra veritatem, Phariseos excitat, ut illi Christum tentando, minuant ejus gloriam apud populum, ne tam multi ei adhaereant, in eum credant, eumque pro vero mundi Messia habeant. Quando vero homines a Christo deficiunt, mox in laqueos & casses diaboli incident, & nisi inde per Evangelicos pescatores; fideles verbi Dei praecones, liberentur, omnino actum est de eorum salute aeterna... Una via est, quae dicit ad salutem quam Christus monstrat. Matth. 7. Per hanc si quis non incedat, in extremo die, a Christo, & iudice & Rege, ad sinistram inter easpas colligatur, quibus dicetur; Ite maledicti in ignem aeternum &c. Circumit itaque dia belus,

b. Ius, ut leo rugiens, quærens quem devoret, sicut Apo-
stolus eum describit. Seminat zilania hominibus dormi-
entibus, per Papistas, Calvinistas, Anabaptistas &c. nobis
orandum & vigilandum dicendum.: Pater noster qui
es in cœlis. Sanctificetur nomen tuum. Concede ut
verbum tuum purè doceatur, fac ut nos secundum illud
piè vivamus, mitte in messem tuam fideles operarios.

II. Quæstionem proponen-
tis descriptionem, S. Matt. dicit primo eum fuisse
legisperitum, h. e. doctum & expertum legis Mosaicæ
interpretē. Secundo dicit ipsum animo tentādi Christum
accessisse; dicit enim Matthæus quod quidam legisper-
itus tentaverit eum, dicens: Quodnam est magnum
Præceptum in lege. &c.

L. C. 1. Honorificum est nomen Legisdo-
ctor, S. Sacrae interpres; Illi itaq; qui se studio Theologis
comparunt, patriæ suæ & sibi bene consulunt, Sa-
cras literas diligenter legendō, meditando, DEum oran-
do, ut largiatur verum intellectum sui verbi, ut revelet
oculos nostros, & videas munirabilia in lege ejus. Est
quidem lex Dei clara, ut David illam describit, Psalmo
19. v. 8. 9. 10. & 12. Sed nihilominus orandus est DFus,
ut illuminet mentem nostram, Psalm: 119 v. 17. 18. Itefn
v. 33. 34. Paulus suum Timotheum commendat, quod
Sacras literas ab infantia noverit, 2. Timoth. 3. v. 13. Dis-
secat & alijs Scripturam, qui non adspirant ad functionem
Sacerdotalem, commendata est illis etiā lectio S. Scri-
pturar. Joh: 5. Scrutamini Scripturas, &c.

L. C. 2. Tertium vitium est tentare Chri-
stum. Est autem tentare Christum 1. Medijs à Deo
con-

concessis ac præscriptis non uti, at tamen periculo se & b.
jicere sub vana spe protectionis divinæ, quo pacto Christus tentare DEum noluit in deserto, Matth. 4. 2. Tene-
tant DEum, qui promissionibus Dei fidem non habent,
insuper miracula petunt, quo pacto Judæi tentabant
Christum, Matt. 12. Lnc. 11. Cupientes signum à coelo,
3. Qui Deo præscribunt tempus, rationem & modum.
Auxiliij in periculis, quo pacto Israëlitæ in deserto ten-
tabant Deum, contumelia affidentes panem cœlestem,
& petentes alium cibum; Num: 21. ¶ 5. Ut & Bethu-
lienses, Judæi, deditioinem civitatis facere volentes, si
Deus intra dies quinq; succurrere noluerit, Judith. 7, 23.
Cap. 8. ¶ 11. 4. Qui aliundè quam ex revelato verbo,
rationem salutis suæ nosse cupiunt, quos Deus remisit ad
legem, & ad testimonium Esa. 8. 5. Qui relicta justi-
tia fidei, operibus legis justificari volunt. Hoc enim
Divus Petrus vocat tentare DEum, Act. 15. ¶ 10. His
& similibus omnibus opponendum est dictum JEHOVÆ-
Dominum DEum tuum non tentabis, Deuter: 6. v. 16.
Exemplum horum Israëlitarum, de quibus Paulus no-
ster, quos tentatio Dei serpentibus igneis objecit.

H. Quæstionis materiam.

Hoc indicat S. Matthæus, dicens, hunc legisperi-
tum tentasse Christum, ac dixisse. Magister, Quod est
magnum &c. Quæsivit ergo hic legisperitus, de illis in
quibus fuit exercitatus, & quæ fuerunt ejus officij; Les-
gem docet & interpretatur, ex lege quæstionem propo-
suit. Quodnam est magnum mandatum in lege.

L. C. Decet quemq; agere quæ sua sunt, ut
Paulus monet, non immiscere se alijs negotijs, sempèr

hoc male cessit, nec inēptē querit de differentia mandatorum divinorum; Et si enim Deo omnibus ipsius mandatis obedire oportet, tamen aliud mandatum alio majus est, & res majores à nobis exigit, & perperam faciunt, qui minoribus intenti, Deo satisfecisse se putant, si interim ea quæ sunt magni momenti, omittant, quo nomine Christus reprehendit Phariseos, Matth. 23.
v. 23. 24.

IV. Responsionis Christi

modum C H R istus mansuetè respondet, quamvis sciret se ab eo tentari. Responso vero hunc in modum proponitur: *Diliges Dominum D E U M tuum, ex toto corde tuo, ex tota anima tua, ex tota mente tua;* ita ut omnes vires tuas in dilectione Dei expediās, omnesq; nervos tuos intendas; *Ut tota anima, totum cor, tota mens, sint amore Dei sincero occupata;* Ut nihil cogites, nihil desideres, nihil probes, quod D E u s nolit; Nihil quantumvis grave & molestum recusas quod Deus velit. *Hoc est (inquit Christus) maximum & primum mandatum in lege.* Deuter: 6. Talis autem perfecta dilectio cum in nullum mortaliū cadat, manifestum est ex lege seu operibus neminem justificari, quia nemo saltem uni huic mandato satisfacit; Lex autem maledictionem minatur omnibus, qui non permanerint in omnibus quæ scripta sunt in lege. Galat: 3. Secundum au-

tem præceptum quod proximo loco observandum simile est huie, neq; negligi ulla ratione debet, ut enim prius mandatum de dilectione Dei, compræhendit omnia, quæ Deo debemus; ita hoc complectitur omnia, quæ proximo debemus, Quod est igitur illud? *Diliges proximum tuum sicut te ipsum.*; ita ut omnia ea officia humanitatis, proximo exhibeas, quæ tu ab alijs exhiberi, tibi cupias, & ab omnibus illis abstineas quæ tibi fieri nolles. Omnia inquit Christus, quæcunq; vultis ut faciant vobis homines & vos facite illis. Matth. 7. Proximus autem noster non est amicus tantum, sed etiam quicunq; nostrâ ope indiget; etiam si hostis sit ut docet parabola Christi, de eo qui in latrones incidit, Luc. 10. in his duobus mandatis universalis lex & Prophetæ pendunt; Quicquid n. nobis Prophetæ exi- gunt quicquid lex requirit, hoc totum in his duobus mandatis continetur.; Qui enim DEum ex toto corde diligeret, nullam creaturam, nullum idolum, ipsi præferet, immo nulli creature nisi soli Deo, toto corde adhærebit, qui proximum suum, sicut se ipsum diligeret, nulla re proximum offendere, sed ipsius potius eomoda promovere studebit. Dilectio, inquit Paulus, proximi malum non operatur. Rom. 13.

L. C. Etsi autem non per legem, sed per fidem, justificamur: Tamen gratitudinis ergo, DEum ex toto corde redamemus; Quia prior dilexit nos, & misit filium suum propitiationem

pro peccatis nostris, i. Joh. 2. Diligamus quocumque proximum nostrum propter Christum. Hoc est inquit Christus, præceptum meum ut diligatis vos invicem sicut dilexi vos, Joh. 15.

SECU NDA PAR S.

In Prima Parte habuimus Questionem Legisperiti & Christi ad illam responsonem. In hac Altera Parte quid Christus proponat audiemus.

In qua meditamur:

I. Personam proponentem questionem. Persona proponens questionem est Christus. Sic enim S. Matthæus ait: Congregatis Pharisæis, interrogavit Christus &c. Hic certo sciendum, Christum non interrogasse ex ignorantia, quod ignoraret de sua persona, illam probè scivit non opus habens propter se hanc interrogationem, sed ut commodius informarentur Pharisæi ab illo, quando prius suam ignorantiam produnt & suum errorem.

L. C. Non omnes interrogations fiunt ex ignorantia. Nulla enim à Christo instituta est interrogatio propter ignorantiam. Neque unquam mala intentione Christus aliquem interrogavit, sed quæsivit occasionem informandi & docendi alios, cum quibus colloquebatur, licet hostes & adversarii, & ipsum sèpè tentabant & nocere ei studebant suis interrogatiōibus; sicuti illi fecerunt, qui interrogabant ipsum esse meum

fus-

sus dandus Cæsari an non? Matth. 22. Nec hic legisper-
itus Christi nomini & famæ favebat cum hac sua ien-
tatione, ad exemplum itaq; Christi, in Ecclesia examina
instituantur auditoribus, ut excitentur auditores ad ma-
jorem in audiendo & custodiendo verbum Dei, diligen-
tiam de quo utroq; dixit Christus Luc. 11. Beati qui au-
diunt verbum Dei, & custodiunt illud.

II. Quæstionis Materiam, si-

ve quid Christus interroget. Hoc indicat Evangelista
dicens: Congregatis autem Phariseis, interrogavit eos Iesus,
dicens: Quid vobis videtur de Christo, cuius filius est? Con-
venienter Christus & aptè deducit Phariseos à Lege ad
Evangelium, à Mose ad Christum; Pharisei bærebant
in Mose & lege, falso sibi persuadentes se legi posse satis-
facere.

L. C. Imitandus est Christus, in hoc, ut conciona-
tores utrumq; verbum Dei, Legem & Evangelium pro-
ponant, vetus & novum proferant: Infundant vinum
& oleum, infirmos in fide erigant & recreant consolati-
one Evangelij, contumaces & duros tundant malleo legis.
Terreant per tonitrua maledictionum, quæ recensentur
Deut. 28. y. 15. Si non auscultaveris voce JEHOVÆ Dei tui,
eum observantia faciendo omnia præcepta ejus & statuta
ejus, quæ ego præcipio tibi hodiè ut obvenientes tibi o-
mnes maledictiones istæ assequantur te. Maledictus
eris in civitate, & maledictus eris ruri. Maledictus cor-
bis tuus & mastra tua. Maledictus fructus ventris tui,
& fructus terræ tuæ, foetus beum tuarum, & greges pe-
cudum tuarum. Maledictus eris in ingressu tuo, & ma-
ledictus eris in egressu tuo. Imittet in te JEHOVA ipsam
maledictionem, vexationem & exitium, in omnem rem

ad quam admovebis manum tuam, quam facies, donec
proscridceris, & donec pereas eito, propter malignitatem
actionum tuarum. quia deserueris me. Faciet JEHOVA
ut adhorrescat tibi pestis, donec consumserit te, ex ea
terra quod tu venturus es. &c. Pauperibus vero Evangelium praedicandum. Ita informat DEUS concionatores
Esa 40. v. i. seq. Consolamini populum meum, dicit DEUS vester. Loquimini quae sunt cordi urbi Hierusalem & praedicate ei, quod completum sit tempus præfinitum ejus, exsolem esse iniquitatem ejus eam accepisse est manu JEHOVAE duplum pro omnibus peccatis suis. Et v. 27. seq. &c.

III. Phariseorum responsio,

nem & illius imperfectionem. Dicunt enim ad JESUM, Christus est filius Davidis, h. est. ex posteritate Davidis, Nec altius de Christo cogitant, in quo ipsos errare ostendit CHRISTUS, adducendo verba Davidis, ex Psalmo 110.
Dixit Dominus Domino meo, &c. Si ergo David vocat Christum Dominum suum, quomodo filius ejus est? Reges n. (qualis fuit David) certe non solent filios suos, Dominos suos vocare. Filius fortasse parentem suum Dominum vocaret: Sed non Rex pater filium sic compellat.

L. C. Testimoniam illud psalmi debet, Christum non tantum esse verum hominem, ex Davidis progenie natum verum etiam esse aeterni Dei filium, quem David Dominum suum agnoscit. Necesse autem erat, ut Redemptor noster esset verus historiæ, ut se legi sumittere, & pati, & mori pro nobis potuisse. Necesse etiam erat, ut DEUS esset, ut in illa lucta victoriam obtineret, nec succumberet, & ut ipsius in pleniori legi, & passio perfecta esset

esset omnium peccatorum nostrorum expiatio. Non enim audus homo pro omnium hominum peccatis, Deo satisfacere potuisset. Hanc ob causam S. Johannes dicit: *Sanguis Iesu Christi filii ejus emundat nos ab omni peccato.* Cæterum quod ad sessionem Christi ad dextram patris attinet, res sic habet, Deus Pater Spiritus est. Job. 4. Spiritus autem carnem & ossa non habet, Luc. 24. Ergo in Deo Patre, nihil carnale, neq; dextrum, neq; sinistrum. Dextra autem Dei, omnipotentiam Dei significat, Psal: 118. v. 14. dextra Dei triumphat. ¶ 15. dextra Dei exaltata est & triumphat &c. Itaq; dum dicitur Christus ad dextram Dei Patris sedere; significatur Christum secundum humanitatem suam accepisse immensam potentiam, h. est, omnipotentiam, ut praesens omnia pro sua voluntate gubernet, in celo & in terra, Matth. 28. Eph. 4.

IV. Silentium & timorem

Pharisaorum. Et nemo, inquit S. Evangelista, poterat ei verbum respondere. Et ab eo die nemo aius ab eo aliquid amplius querere. Non poterant hoc inter se conciliare quod Christus diceretur filius Davidis sicut illi, filium Davidis vocant illum, & esset quoq; Dominus Davidis, ut David ipsum nominat.

L. C. Et si autem hostes Christi, Tyranni & haeretici, tum persecutionibus, tum blasphemis, vehementer tumultuentur, tamen pedibus ejus subjicientur, & ut lutum platearum conculebuntur, Psal. 18. v. 40. 41. 44.

O Mnipotens sempiterne Deus, misericordiam tuam ostende supplicibus tuis, ut qui de meritorum qualitate diffidimus, non judicium tuum, sed indulgentiam sentiamus. Per Dominum nostrum Iesum Christum Amen.

Benedictio, & Claritas & Sapientia, & Gratiarum actio, & Honor, & Virtus, & Fortitudo, DEO nostro, in Secula seculorum, Amen. Apoc: 7¹².

QUESTIONES.

AN quæstio illa quam bœc loco Pharisæi proponunt Christo, sit eadem cum illa, quam Luc. 10. v. 25. à quodam Legi perito Christo fuisse propositam commemorat? *Resp. Neg.*

Quamvis quedam utriusq; historiæ convenientia depræhenditur, ut potè quòd utrobiq; quæstionem proponit *vix* Matth. 22. v. 35. Luc. 10. v. 25. Quod mandatum de dilectione Dei & proximi, utrobiq; adducatur, tamen longè major diversitas occurrit, videlicet temporis, occasionis. &c.

I
*An vox Adonai in hoc Psalmo ē dicto à Christo citato accipiatur communi illo sensu, quo hominibus etiam hoc nomen tribuitur? *Resp. N.**

Nam filius Davidis nominatur *ADONAI* sensu peculiari & creaturis simpliciter incommunicabili. Nam per *Adonai* verum JEHOVAH & natura, DEum intellegendum esse evincit *περὶ γένετος*: Sede à dextris meis, Nulli autem Angelorum, multò minus cuiquam homini dictum est, Sede à dextris meis; Sed soli filio Dei incarnato, Hebr. 1. v. 13. Jam si hujus rei collatio instituatur, cum disputatione Christi, quæ describitur Matth. 22. v. 43. Irrefragabiliter patebit nomen *ADONAI* filio Dei *καὶ ἐγὼ σου* quandam tribui.

